

Pravda a subjekt

Ladislav Hejdánek

This is a part of the original document:

[2007](#)

jedná se o část původního dokumentu:

[2007](#)

- ◆ myšlenkový deník – záznam, česky, vznik: 25. 12. 2007
- ◆ philosophical diary – record, Czech, origin: 25. 12. 2007

Pravda a subjekt

O pravdě nelze hovořit (a uvažovat) bez souvislosti s příslušným subjektem (s příslušnými subjekty) a jeho (jejich) situace. To však nesmí být interpretováno jako relativizace resp. odvislost pravdy od subjektivity (ani od subjektnosti), jako by subjekty mohly být samy zdrojem pravdy, jako by pravda mohla být ustavována subjektem nebo subjekty. Jde však o to, že pravda sama (Pravda) je bytostně „tím pravým pro“ něco nebo někoho, že Pravda „o sobě“ není Pravdou, není „tím pravým“, nýbrž je „zatím“ jen tím posledním kritériem pravosti čehokoli a kohokoli. A to „zatím“ platí v tom smyslu, že tu nutně musí být něco, pro co to kritérium je (nebo by mělo být) závazné. A právě proto potřebuje pravda ty subjekty (všeho druhu a všech úrovní), protože se chce a potřebuje i musí „uskutečnit“, a protože sama Pravda subjektem není, potřebuje ty subjekty ustavit, aby se jejich pomocí, přičiněním – a ovšem také skrze jejich selhávání a všeho druhu neschopnost – mohla dále a dále prosazovat, uskutečňovat, a to znamená také distancovat se ode všech těch neúplných a nejrozumnějších způsobem pokažených realizací, a prostřednictvím dalších subjektů to zkoušet nechat napravit atd.

(Písek, 071225-3.)